

Abstrakt

Cílem diplomové práce na téma Kriminologické aspekty trestných činů z nenávisti je nabídnout čtenáři ucelený pohled na tuto problematiku.

Práce je rozdělena do pěti samostatných kapitol. Kapitola úvodní se zaměřuje na pojmové vymezení trestných činů z nenávisti, charakteristické znaky tohoto druhu trestné činnosti, které jej odlišují od jiných druhů kriminality a typologii nenávistné kriminality.

Druhá kapitola se v úvodu soustředí na českou hmotněprávní úpravu trestných činů z nenávisti a nastínění možných změn právní úpravy v budoucnu. Ve své další části pak přibližuje právní úpravu nenávistné trestné činnosti ve Spojených státech amerických, Velké Británii a Spolkové republice Německo. Všechny právní úpravy jsou v závěru kapitoly porovnávány z hlediska způsobu zakotvení nenávistné trestné činnosti v právním řádu a rozsahu poskytované ochrany.

Třetí kapitola obsahuje problematiku extremismu, Tento pojem je nejprve obecně definován a následně rozdělen na jednotlivé formy podle ideologických východisek a sledovaných cílů. Dále je pozornost soustředěna na aktuální stav extremistické scény v ČR, její aktivity a subjekty. Nakonec jsou vymezeny pojmy s extremismem úzce související – rasismus, antisemitismus, terorismus, nacionalismus a xenofobie.

Kriminologické hledisko trestných činů z nenávisti se nachází v kapitole čtvrté, která tvoří těžiště celé práce. Zkoumána je fenomenologie, etiologie a kontrola nenávistné kriminality. V rámci fenomenologie jsou přiblíženy možné formy spáchání trestných činů z nenávisti, aktuální stav, struktura a dynamika kriminality a také osoba pachatele a oběti. Etiologická část se věnuje příčinám (kriminogenním faktorům) vzniku nenávistné kriminality a její genezi. V závěru je prostor věnován represí a prevenci trestných činů z nenávisti.

Poslední kapitola se týká problematiky nenávistných projevů na internetu. Tento fenomén je zde nejdříve teoreticky vymezen a následně jsou popsány dva nejpoužívanější zdroje nenávistných projevů a trestněprávní ochrana před těmito projevy. Na konec byl zařazen aktuální stav a dynamika nenávistných projevů, které vychází z údajů z monitoringu prováděného soukromým sektorem.

Součástí práce tvoří také přílohy, obsahující grafy a tabulky, jež ilustrují statistická data, ze kterých bylo při psaní práce vycházeno.

Trestné činy z nenávisti jsou závažným druhem kriminality, která si i přes nízký počet zjištěných útoků jistě zaslouží pozornost, a to zvláště s ohledem na současnou situaci, v níž se evropské státy vlivem migrační krize nacházejí. Jejím průvodním jevem je navýšení

xenofobních, rasistických a nacionalistických nálad ve společnosti, a tak lze téměř s jistotou říci, že nenávistná kriminalita bude v budoucnu častějším jevem, než tomu bylo v posledních letech.